

NACIONALNI PROGRAM 56.

Pijem

Piše **Mate ĆURIĆ**

Najprije evo nekoliko informacija o pulskom festivalu koje potvrđuju da je sve prolazno, a samo skandal konstantan. Odnosi se to na izostanak filma u press projekciji (da biste danas, a nakon sinoćnjeg prikazivanja u Areni, mogli o njemu čitati) »Ljubavni život domobrana« redatelja i scenarista Pave Marinkovića. Dok ovo pišem, još nije sigurno sto posto hoće li ga biti navečer, ali sigurno postoje pravilnici, statuti, dokumenti i odluke po kojima se točno znaju rokovi, uvjeti i sve ostalo što garantira da se to ne bi smjelo dogoditi, a događa se godinama kao po pravilu.

Tako, eto, već i činjenica da su na programu istog dana dva filma iz nacionalne konkurencije dovodi u neravnotežan položaj ove filmove, bez obzira na to što su »Metastaze« već videne u Zagrebu, ali je film za ovaj festival i ove gledatelje (kao temelj na kojem počiva cijela manifestacija) premjeran i nov, kao i oni prethodnih dana. Ako ga je već vidjela zagrebačka publika, o njemu pisali tamošnji mediji, a ovdje se sve ostalo minorizira u kasnom terminu, onda ga nije trebalo ni prijavljivati ili mu je trebalo dati termin kao i ostalima. No, nadam se da mu se to neće desiti, jer bi značilo da »Domobran« na kraju nije stigao.

O »Metastazama« ste u me-

»Metastaze« pod povećalom samo misle da ukazuju na to da bi se mogle proširiti na uznapredovali rak u društvu, ali dok ponos tog istog društva postoji još samo u reklamama za pivo, rezultat jasno vidimo. Ona savršeno jasno danas poručuje to da sve čega nema u mediju i ne postoji, a ono što se toliko ponavlja i uporno nameće postaje pravilo i događaj, trenutak važnosti i postojanja

dijima puno čitali, pogotovo jer je filmu prethodila kazališna predstava, a za sve je kriv književni predložak Ive Balenovića, koji je za ovu priliku filmski prilagodio scenarist Ognjen Sviličić, a režirao Branko Schmidt - odgovorni dvojac s HRT-a - u hrvatsko-srpsko-bosanskohercegovačkoj koprodukciji i kada svemu tome dodamo još napadnu reklamu za »Žuju«, koju nose glumci koji se javljaju i u filmu, onda se taj spoj jednostavno zove medijska potrošačka groznica gdje je teško razlučiti glumu od reklame. Ona savršeno jasno danas poručuje da sve čega nema u mediju i

FESTIVALA IGRANOG FILMA U PULI: »METASTAZE« BRANKA SCHMIDTA - RIJEČ KRITIKE - SEDMI DAN

pivo i hebe mi se živo

Filip (Franjo Dijak), Krpa (Rene Bitorajac) i Kizo (Robert Ugrina) u noćnim orgijanjima po gradu

ne postoji, a ono što se toliko ponavlja i uporno nameće postaje pravilo i događaj, trenutak važnosti i postojanja.

Mislim da je baš u tome najslabija karika ovog filma koji se u

dijelu medija i autora nameće istim žarom jer projicira skućeni svjetonazor, a ne otklon od stvarnosti, ne nudi rješenje, već ponavlja problem, od dijagnoze pravi spektakl, a od bolesti zaba-

vu, da bi se društvo moglo lakše opiti i sve zaboraviti. »Metastaze« pod povećalom samo misle da ukazuju na to da bi se mogle proširiti na uznapredovali rak u društvu, ali dok ponos tog istog

društva postoji još samo u reklamama za pivo, rezultat jasno vidimo.

Šačica huligana zbog koje ne idemo na utakmice, sve manje navijamo za »Dinamo«, iz dana u dan nas zatrpava novim boca-

ma za isti novac, a mladima koji ulicama šeću s bačvicom piva pod rukom jedini je cilj kako doći u medij - razvali, ubij, pjevaj, diži ruku u zrak, mrzi - stigla je do filma, do slave i naposljetku do ljestvice društvene važnosti jer da nije tako, zar bi se netko njima uopće bavio. Oni su odraz istog onog navijačkog političkog mentaliteta koji pothranjuje ovakve navijače jer im trebaju s rukama u zraku, ili u neredima na ulicama, samo da su usmjereni u željenom pravcu, a onda su opet samo obični huligani utopljeni u alkoholu.

Njima se šalju poruke s najvišeg vrha da je za njihovu krivnju odgovorna čas istočna, čas zapadna tribina, kao da metastaziranoj državi nisu sami vodili svih tih godina, ali poput Pilata peru ruke i nude novo spasenje - pojačat će »Dinamo« s dva nova člana Uprave i nadoliti ponos u pivsku reklamu - sve da bi Krpa (Rene Bitorajac), Filip (Franjo Dijak), Dejo (Rakan Rushaidat),

Kizo (Robert Ugrina) mogli medijski funkcionirati kao junačine, a njihovi roditelji kao dosadni primitivci koji moraju raditi, skrbiti, štedjeti i strahovati za svoje sinove koji preziru svoje očeve.

Dok je taj problem u »Kenjcu« jasno dijagnosticiran, pregledan, zračen i na kraju izliječen, u »Metastazama« je dozvoljeno da se one šire, a poželjno je i da što duže traju, da se tumor ne bi konačno odstranio. Da se ne bi dalje sve širilo u ovoj virtualnoj stvarnosti, jedini pravi lijek je medijska ignorancija. Nema ih u javnosti, na naslovnica novina, udarnim TV i radijskim emisijama, reklamama, u sočnim psovka, pa čak i kada stignu u crne kronike, nikome nisu idoli jer ih naprosto nema. Rak je izliječen, ali što onda? Možda bi se ona šutljiva većina, koja zbog ove nasilne manjine ne može doći do medijske važnosti, mogla zapitati koju to utakmicu gleda i protiv koga se igra kada su na terenu uvijek isti igrači. Zato treba širiti strah da bi se više ponosno popilo.

Problem je što na sve ovo nije ukazao film, već to mora nadopunjavati kritika. Ja u ovome ne vidim junake, samo gubitnike, bolesnike, a ne rekonvalescente. Pacijenata je puno, red je dug, a nigdje doktora. Kužite? Možda ćete kužiti kad vam kažem da je publika na kraju filma »Gangsteri« plakala za ubijenim Dillingrom (Depp), tipom koji je ubijao iz zabave, a smijala se nemoć oca da sina ugura u poduzeće, da radi, a ne da gluvari oko.